RAADSVOORSTEL

Nummer 2017/45

datum raadsvergadering	:	12 oktober 2017
onderwerp	:	Kwaliteitsverordening VTH
portefeuillehouder	:	M.T.J. Blankers-Kasbergen
datum raadsvoorstel	:	29 augustus 2017

Samenvatting
De raad moet vanuit de wet Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) en het Besluit omgevingsrecht (Bor) een kwaliteitsverordening vaststellen. Dit raadsvoorstel beschrijft de context van de kwaliteitsverordening en de betekenis hiervan.

Wat is de voorgeschiedenis?

Al langere tijd werken kabinet, provincies en gemeenten aan het verbeteren van de uitvoering van het omgevingsrecht wat betreft vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). Onderdeel van die kwaliteitsslag is het opstellen van kwaliteitscriteria voor uitvoering van de Wet administratieve bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Inmiddels is de Wet VTH (wet tot wijziging van de Wabo) waarin de kwaliteitscriteria zijn vervat vastgesteld en in werking getreden.
In de Wet VTH is bepaald dat colleges een beleid moeten voeren over de kwaliteit van de uitvoering van de VTH-taken. Het is noodzakelijk kwaliteitscriteria vast te leggen om te garanderen dat overal in Nederland de uitvoering van de VTH-taken aan een bepaald kwaliteitsniveau voldoet. Kwaliteitscriteria maken inzichtelijk welke kwaliteit burgers, bedrijven, instellingen en overheden mogen verwachten bij de uitvoering van de VTH-taken. Er wordt daarom in de Wet VTH een verordening voorgeschreven, die de kwaliteit regelt van de door en in opdracht van de colleges uitgevoerde VTH-taken. Gedeputeerde Staten is verantwoordelijk voor het interbestuurlijk toezicht (IBT) op het beleid en de uitvoering van VTH taken van gemeenten. Over het jaar 2016 heeft de gemeente Ouder-Amstel het oordeel 'niet adequaat' gekregen.

Wat is er aan de hand?

De Wet VTH is in april 2016 in werking getreden. Dat betekent dat de gemeenteraad verplicht is om eerdergenoemde verordening vast te stellen. Daarbij is van belang dat ons college, in het kader van het horizontale toezicht, verantwoording aflegt aan uw raad over de hoofdlijnen van het kwaliteitsbeleid van de VTH taken. Die verantwoording zullen wij afleggen binnen de reguliere planning en control cyclus (Big 8: meerjarenbeleid handhaving, uitvoeringsprogramma en jaarverslag). Het uitvoeringsprogramma heeft als basis het meerjarenbeleid en het jaarverslag heeft als basis het uitvoeringsprogramma.

Om uniformiteit te bevorderen hebben de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en het Interprovinciaal Overleg ingezet op één uniform model voor deze verordening. Met de gemeenten binnen het werkgebied van de OD NZKG is afgesproken dat dit model daadwerkelijk wordt gehanteerd zodat de Omgevingsdienst niet met uiteenlopende verordeningen rekening hoeft te houden.

De verordening en de kwaliteitscriteria
De verordening zelf is 'leeg': het zegt niets over wat de criteria zijn, hoe dat niveau wordt bereikt en wat de kosten daarvan zijn. De verordening geeft alleen aan dat de gemeenteraad van Ouder-Amstel wil dat zijn taken in vergunningverlening, toezicht en handhaving voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.1. De inhoud zit in de criteria zelf.

De criteria kort samengevat
De kwaliteitscriteria vallen uiteen in 2 soorten: kritieke massa en procescriteria. Procescriteria zien toe op de kwaliteit en aansluiting van strategie, beleid en uitvoering (de Big 8) en de documenten die daarbij horen. Kritieke massa stelt eisen aan het vakmanschap van de mensen: hun opleiding, werkervaring en aanvullende kennis. Maar ook aan de mate waarin voldoende werkaanbod is om voldoende ervaren te blijven.
De kwaliteitscriteria zijn van toepassing op 26 binnen VTH onderscheiden taakvelden. De kwaliteitscriteria gelden voor taken die de gemeente zelf uitvoert maar ook voor taken die zij door anderen laat uitvoeren. Zo voert de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) een aantal taken verplicht voor ons uit, zij voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.1. Ook private partijen voeren (deel)taken uit (o.a. constructieberekeningen).

Op weg naar ´voldoen aan 2.1´: 3 scenario's
Voor het voldoen aan de kwaliteitscriteria zijn 3 scenario's denkbaar:
1. De gemeente houdt alle 'thuistaken ' in huis en zorgt dat zij voldoet aan 2.1;
2. De gemeente besteedt alles uit aan de omgevingsdienst, die voldoet al aan 2.1;
3. Wat de gemeente zelf kan doen en realistisch gezien op het niveau van 2.1 kan brengen, doet zij zelf. De rest wordt uitbesteed.

Het college heeft gekozen voor scenario 3. Scenario 1 is per definitie onhaalbaar. Het is weliswaar mogelijk om (tegen hoge opleidingskosten en het aannemen van personeel) de organisatie op niveau te brengen maar voor een aantal taken is onvoldoende werkaanbod om te voldoen aan de kritieke massa. Scenario 2 biedt meer flexibiliteit maar is een dure optie. Daarnaast zijn er taken die niet door de OD NZKG worden gedaan, die moeten op peil worden gebracht en gehouden.
Scenario 3 geeft de flexibiliteit om nieuwe ontwikkelingen op te vangen tegen gunstige kosten.

Uitwerking van de consequenties
Om te voldoen aan 2.1 moet een verbetertraject worden ingezet met 3 componenten:

- Bepalen welke taken binnen de gemeente worden uitgevoerd en welke taken worden uitbesteed aan de OD NZKG;
- Onderzoeken welke stappen binnen de gemeente moeten worden gezet en wat de kosten daarvan zijn;
- Een aantal taken wordt nu door private partijen uitgevoerd. Deze bedrijven moeten gaan voldoen aan 2.1. Anders moeten nieuwe leveranciers worden gezocht.

In vierde kwartaal worden deze stappen uitgewerkt zodat de raad inzicht heeft in de maatregelen en kosten die nodig zijn om aan 2.1 te voldoen en goed geïnformeerd keuzes kan maken.

Wat gaan we doen?

De Kwaliteitsverordening VTH vaststellen. Echter voordat definitieve vaststelling plaatsvindt, dient deze aan de Gedeputeerde Staten voor zienswijze voorgelegd te worden. Gezien de recesperiode is er voor gekozen om niet de reactie van de GS af te wachten en de verordening voor vaststelling aan te bieden. Zienswijze van GS, als deze worden geuit zal via een addendum worden ingebracht.

De Kwaliteitsverordening dient na vaststelling gepubliceerd te worden.

Welke argumenten en keuzemogelijkheden zijn er?

De raad moet wettelijk gezien een Kwaliteitsverordening VTH vaststellen. Voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.1 is in principe de (landelijke) norm.
Aan het vaststellen van de Kwaliteitsverordening VTH door de raad zijn geen risico's verbonden. In het theoretische geval is het risico dat uiteindelijk niet binnen reële kosten aan de kwaliteitscriteria 2.1 kan worden voldaan. Dit is zoals gezegd theoretisch. Daarnaast is het voldoen aan de eisen de landelijke norm waarin slechts in uitzonderingen kan worden afgeweken.
Als dit het geval is biedt de wet een uitweg als kan worden aangetoond dat langs alternatieve wegen het vereiste kwaliteitsniveau wordt bereikt. In het laatste geval stelt de gemeente zich wel afhankelijk van Gedeputeerde Staten. Zij bepalen of een oplossing voldoet aan de standaard.

Wat hebben we hiervoor nodig?

Met het vaststellen van de kwaliteitscriteria zijn geen kosten gemoeid. De kosten liggen in het bereiken van de kwaliteitscriteria en worden in een apart plan van aanpak beschreven. Aan dit plan van aanpak wordt momenteel gewerkt.

Wie is erbij betrokken en hoe communiceren we?

De Kwaliteitsverordening VTH wordt opgestuurd naar Gedeputeerde Staten in het kader van het interbestuurlijk toezicht. Duoplus; speelt een onmisbare rol in het bereiken van de doelstellingen omdat vergunningverlening en uitvoering binnen deze organisatie plaatsvindt.

Wat is het vervolg?
Na uw besluit tot vaststelling van de verordening zal deze worden gepubliceerd en zal aan de Gedeputeerde Staten, in het kader van interbestuurlijk toezicht, een exemplaar worden toegezonden.

Burgemeester en wethouders van Ouder-Amstel,

de secretaris,	de burgemeester
L.J. Heijlman	M.T.J. Blankers-Kasbergen